

Eksempel på eksamen våren 2015

Del 1 24p

2p **Oppgave 1** Rekne ut

a) $987 + 589 = \underline{1576}$ b) $8643 - 4789 = \underline{3854}$
b) $345 \cdot 678 = \underline{233\,910}$ c) $32 : 0,64 = \underline{50}$

2p **Oppgave 2** Gjer om

a) $205 \text{ min} = \underline{3 \text{ h } 25 \text{ min}}$ b) $8000 \text{ mg} = \underline{0,008 \text{ kg}}$
c) $750 \text{ mL} = \underline{0,75 \text{ L}}$ d) $11\,500 \text{ m}^2 = \underline{11,5 \text{ daa}}$

1p **Oppgave 3** Rekne ut, og kort ned brøken om mogleg

a) $\frac{3}{10} \cdot 15 = \frac{3 \cdot 3 \cdot 5}{2 \cdot 5} = \frac{9}{2} = 4 \frac{1}{2}$ b) $6 : \frac{3}{4} = \frac{6 \cdot 4}{3} = \frac{24}{3} = \underline{8}$

1p **Oppgave 4** Rekne ut

a) $1 + 2(3 - 4)^2 = 1 + 2(-1)^2 = 1 + 2 \cdot 1 = \underline{3}$
b) $-5(-2 + 4)^2 - \frac{2^3}{4} = -5(2)^2 - \frac{8}{4} = -20 - 2 = \underline{-22}$

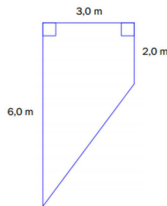
1.5p **Oppgave 5** Løys likningane

$$\begin{aligned} \text{a) } x + 3 &= -3x + 7 \\ x + 3x &= 7 - 3 \\ 4x &= 4 \\ x &= \underline{1} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{b) } \frac{x}{6} - \frac{2-x}{4} &= \frac{x}{3} + 1 \quad / \cdot 12 \\ 2x - 3(2-x) &= 4x + 12 \\ 2x - 6 + 3x &= 4x + 12 \\ 5x - 4x &= 12 + 6 \\ x &= \underline{18} \end{aligned}$$

1,5 **Oppgave 6** Rekn omkrinsen av figuren

$$\begin{aligned} \text{hyp}^2 &= 3^2 + (6-2)^2 \\ \text{hyp}^2 &= 9 + 16 \quad O = 6+5+2+3 = \underline{16 \text{ cm}} \\ \text{hyp} &= \sqrt{25} \\ \text{hyp} &= \underline{5} \end{aligned}$$

2p **Oppgave 7** 1: 100 kr 3: 200 kr a)

$$\begin{aligned} \frac{300x}{100} &= 100 \quad / \cdot 100 & \frac{5x}{100} &= 3 \quad / \cdot 100 \\ 300x &= 10000 & 5x &= 300 \\ x &= 100 / 3 & x &= 300 : 5 \\ x &= \underline{33,33 \%} & x &= \underline{60 \%} \end{aligned}$$

1p **Oppgave 8** Formel: $C = \frac{5}{9}(F - 32)$ $86^\circ\text{F} = 29^\circ\text{C}$

a) $86^\circ\text{F} = \frac{5(F-32)}{9} = \frac{5(86-32)}{9} = \frac{5 \cdot 54}{9} = 270 : 9 = \underline{30^\circ\text{C}}$

b) Formel for F uttrykt ved C:

$$\begin{aligned} \frac{5(F-32)}{9} &= C \\ \frac{5F-160}{9} &= C \\ 5F - 160 &= 9C \\ 5F &= 9C - 160 \\ F &= \frac{9C-160}{5} \end{aligned}$$

1,5p **Oppgave 9** Skriv så enkelt som mogleg

a) $\frac{4x^2}{2x} = \underline{2x}$ b) $\frac{5x+25}{x^2-25} = \frac{5(x+5)}{(x+5)(x-5)} = \frac{5}{x-5}$

0,5p **Oppgave 10** Kva hending er mest sannsynleg? A eller B

$A = \frac{1}{6}$ $B = \frac{5}{36}$

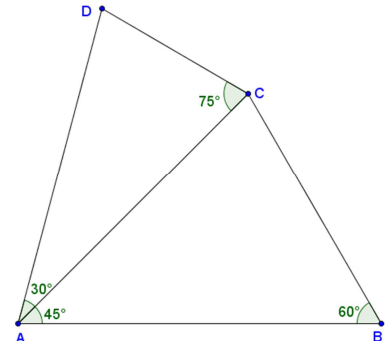
1,5p **Oppgave 11** Høgd

a) Typetal : 175 cm   b) $185-175 = 10/2 + 175 = \underline{180 \text{ cm}}$ c) Gj.snitt: $(185+189+175+175)/4 = \underline{181 \text{ cm}}$

1,5p **Oppgave 12** Lengda av BC $\frac{CB}{4,5} = \frac{4}{3}$ $3CB = 4 \cdot 4,5$ $BC = 18:3$ $BC = 6$

0,5p **Oppgave 13** Målestokk $\frac{5}{250000} = \frac{1}{50000}$ Målestokken = $1 : 50\ 000$

- 2,5p **Oppgave 14** Konstruksjonsforklaring:
1. Teikna AB = 9 cm.
  2. Konstruerte 45° i A
  3. Konstruerte 60° i B. Der vinkelbeina skjærer, ligger C
  5. Konstruerte 30° i A
  6. Konstruerte 75° i C. Der vinkelbeina frå A og C skjærer, ligger D

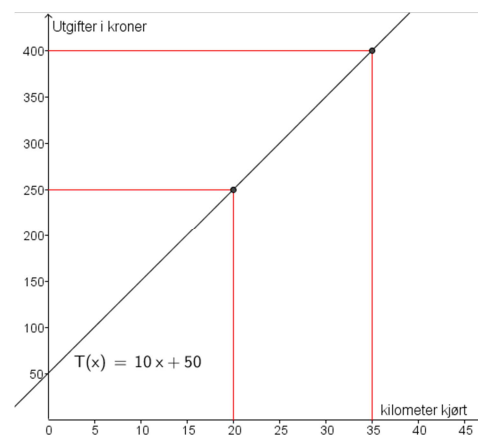

2,5p **Oppgave 15** $T(x) = 10x + 50$
a) Rekn ut $T(0)$ og $T(15)$. Kva tyder svara?

$T(0) - 0 \text{ km} = \underline{50 \text{ kr}}$

$T(15) - 15 \text{ km} \cdot 10 \text{ kr} + 50 \text{ kr} = \underline{200 \text{ kr}}$

b) Han kan køyre: 20 km / etter 35 km: 400 kr

1,5p **Oppgave 16.** Flagget til Sør-Korea.

A av sirkel $2r \circ 1 \text{ stk}: 2r \circ 2r \circ 3,14 = 4r^2 \circ 3,14 = 12,56 r^2$

A av sirkel $r \circ 2 \text{ stk}: r \circ r \circ 3,14 \circ 2 = 6,28 r^2$

Område 1+ 4 = $12,56 r^2 - 6,28 r^2 = 6,28 r^2$

Område 1 = $6,28 r^2 : 2 = 3,14 r^2$

Område 2 = sirkel r: $6,28 r^2 : 2 = 3,14 r^2$

Område 3 = sirkel r: $6,28 r^2 : 2 = 3,14 r^2$

Område 4 = $6,28 r^2 : 2 = 3,14 r^2$

Numerisk = sette inn tall

Eksempeloppgåve 2015

Del 2 Max 36 p

2+2p **Oppgåve 1** Rekneark

a) Ho må betale: 3108,96 kr

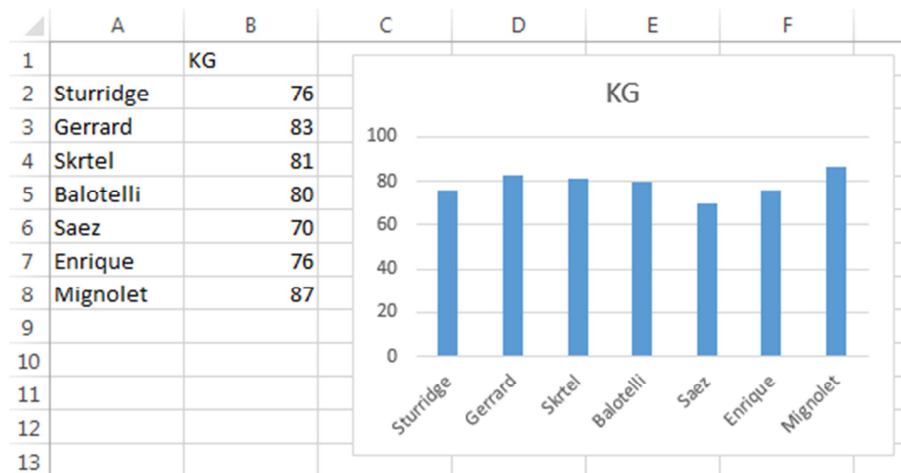
b) Ho må betale: 3924,42 kr

	A	B	C	D	E	F
1		Pris	Avslag	Betalar	Antall	Utgift
2	Fotball	kr 1 050,00	60 %	40 %	4	kr 1 680,00
3	Pumpe	kr 99,00			2	kr 198,00
4	Fotballsko	kr 639,00	90,00		1	kr 549,00
5	Hanskar	kr 439,00	61 %	39 %	1	kr 171,21
6	Hettegenser	kr 549,00	25 %	75 %	1	kr 411,75
7						kr 3 009,96
8	Frakt					kr 99,00
9	Ho må betale					<u>kr 3 108,96</u>

	A	B	C	D	E	F
1			Avslag	Betalar	Antall	Utgift
2	Fotball	kr 1 050,00	60 %	40 %	3	kr 1 260,00
3	Pumpe	kr 99,00			3	kr 297,00
4	Fotballsko	kr 639,00	kr 90,00		4	kr 2 196,00
5	Hanskar	kr 439,00	61 %	39 %	2	kr 342,42
6	Hettegenser	kr 549,00	25 %	75 %	4	kr 1 647,00
7						kr 5 742,42
8		Frakt				kr 99,00
9						<u>kr 5 841,42</u>

	A	B	C	D	E	F
1			Avslag	Betalar	Antall	Utgift
2	Fotball	1050	0,6	0,4	3	=B2*D2*E2
3	Pumpe	99			3	=B3*E3
4	Fotballsko	639	90		4	=(B4-C4)*E4
5	Hanskar	439	0,61	0,39	2	=B5*D5*E5
6	Hettegenser	549	0,25	0,75	4	=B6*D6*E6
7						=SUMMER(F2:F6)
8		Frakt				99
9						=SUMMER(F7:F8)

1+1p **Oppgåve 2** Vekt

b) Linjediagram passer best til å vise noko som skjer over tid

1+1p **Oppgåve 3** Sannsyn

a) 4 trøyer $\circ$ 4 bukser $\circ$ 3 og par strømpes/sko = 48

b) Trekke 2 av 4 trøyer: mogleikar: $4 \circ 3 =$ 12

1+1,5+1,5p **Oppgåve 4** V av kule = $\frac{4\pi r^3}{3}$ $A = 4\pi r^2$ $O = 2\pi r$ $r = \frac{67}{2 \cdot 3,14}$ $r =$ 10,67 cm

a) Volum: $\frac{12,56 \cdot 10,66 \cdot 10,66 \cdot 10,66}{3} = 5071,54 \text{ cm}^3 \approx 5 \text{ dm}^3 =$ 5 L

b) $V = 5L$ $A = 4 \circ 3,14 \circ 10,67 \circ 10,67 = 1428,94 \approx$ 14,3 dm²

c) Areal = 10 dm² Volum? $A = 4\pi r^2$ $r^2 = \frac{1000}{12,56}$ $r = \sqrt{79,6} \circ 2 = 8,9$

Volum: $\frac{4\pi r^3}{3} = \frac{4\pi \cdot 8,9^3}{3} = \frac{4 \cdot 3,14 \cdot 8,9 \cdot 8,9 \cdot 8,9}{3} = 2951,47 \text{ cm}^3 = 2,95 \text{ dm}^3 \approx$ 3 L

1+2p **Oppgåve 5** Forhold 1 : 2 = 3 delar

a) 2 liter : 3 = 20dl : 3 = 6,67 dl næring; 20 dl – 6,67 dl = 13,33 dl vatn

b) 2 liter ferdig blanding – vil ha 1 : 3 = 4 delar 20 dl = 5 dl næring / 15 dl vatn

Ho må tilsette: 15 dl vatn – 13,33 dl = 1,67 dl

1+1+2p **Oppgave 6** Vinklar

a) Trekanten ABC = ein trekant der vinklane er 90, 30, 60. Da er hypotenusen dobbelt så lang som den minste kateten.

$$\begin{aligned} \text{b) } 16^2 - 8^2 &= AB^2 \\ 256 - 64 &= AB^2 \\ \sqrt{192} &= AB \\ \underline{13,856} &= AB \end{aligned}$$

c)	$\Delta ABD: 15,32^2 + 13,85^2 = AD^2$	$\Delta ADE: 20,65^2 + 2,44^2 = AE^2$
	$234,7 + 191,82 = AD^2$	$426,52 + 5,95 = AE^2$
	$\sqrt{426,52} = AD$	$\sqrt{420,57} = AE$
	<u>20,65 = AD</u>	<u>20,51 = AE</u>

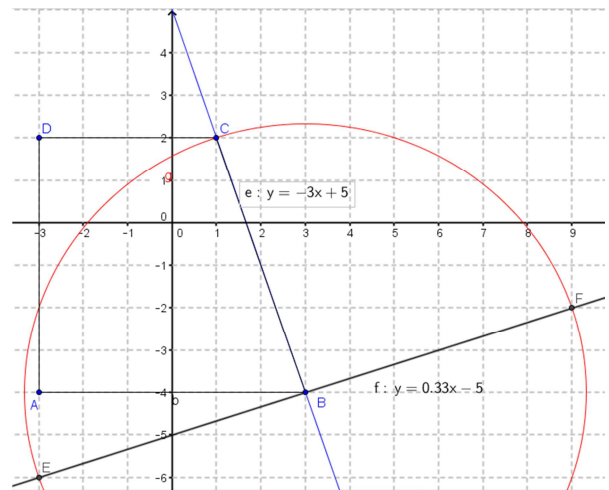
0,8 s på 20,5 m. Gjennomsnittsfart: $\frac{20,5}{0,8} = \underline{25,6 \text{ m/s}}$

1+2+2p **Oppgave 7** Geogebra

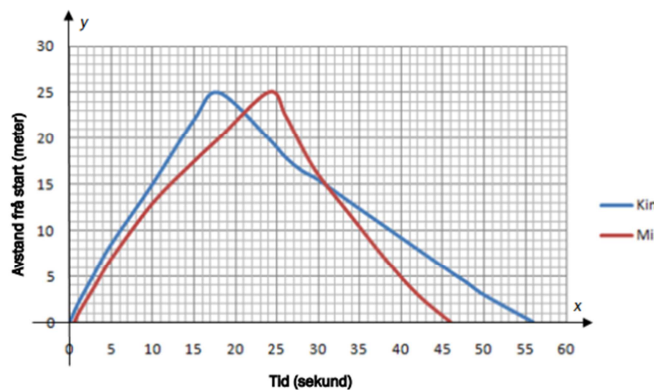
a) Figuren dannar eit trapes

b) Linja BC klatrar nedover y-aksen. Den går 3 einingar ned for kvar x-eining. Derav -3. Grafen kryssar y-aksen i +5, derav konstantleddet +5. Derfor er likninga: $y = -3x + 5$

c) Kordinatene til E = $(-3, -6)$ og/eller $(9, 2)$.
 ΔBCE er likebeina.

2p **Oppgave 8.**

Kine Svømte forstast i starten og snudde først. Da ble hun sliten, Mina tok henne igjen og vant løpet.

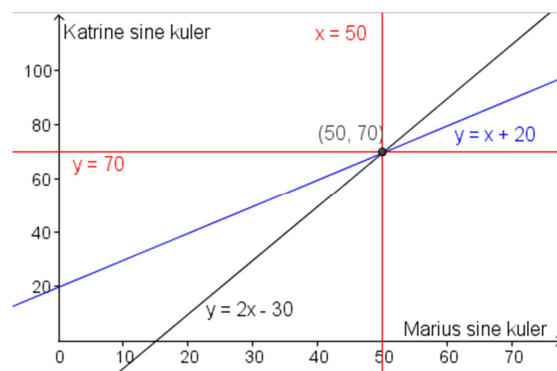
1+2+3p **Oppgave 9** Geogebra $M = x$ $K = y$

a) $x - y = -20$. Trekker du i guten sine kular i frå kulene til jenta blir det 20 kular for lite
 $2x - y = 30$. Dobblar du gutens kular og trekker frå jentas, får du 30 kular til overs.

b) Skrev inn:

$$\begin{aligned} x - y &= -20 & (-y &= -x - 20) & y &= x + 20 \\ 2x - y &= 30 & (y &= -2x - 30) & y &= 2x - 30 \end{aligned}$$

c) $x - (2x - 30) = -20$	$2 \cdot 50 - y = 30$
$x - 2x + 30 = -20$	$100 - 30 = y$
$-x = -20 - 30$	<u>$70 = y$</u>
<u>$x = 50$</u>	

1+2+2p **Oppgave 10** Geogebra

a) A av område 1: $20 \cdot 50 = \underline{1000\text{m}^2}$ A av område 2 = $60 \cdot 10 = \underline{600\text{m}^2}$
O av 1: $40 + 100 = 140\text{ m}$ O av 2: $120 + 20 = 140\text{ m}$

b) s. x m   70 m er max på 2 sider. Derfor $(70 - x)$ m

$$A(x) = -x^2 + 70x$$

x kan ha alle verdier mellom 1 og 70

Skrev inn Ekstremalpunkt – polynom – start – stopp $:-x^2 + 70x < 0 > x < 70 >$ Fant toppunktet
Bruker verktøyet «normal til linje» frå toppunktet til y – aksen og til x-aksen

c) Eg har funnet at det blir størst areal av å lage et kvadrat med 35 meter i sidene

